

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-973/13-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Pustá Polom, příspěvková organizace
Sídlo:	Opavská 39, 747 69 Pustá Polom
IČO:	75 028 972
Identifikátor:	600 143 058
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Vlastimilem Hrádkem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Pustá Polom
Místo inspekční činnosti:	Opavská 39, Pustá Polom Slezská 405, Pustá Polom
Termín inspekční činnosti:	13. – 15. květen 2013

Předmět inspekční činnosti

Získávání informací o vzdělávání žáků a činnosti základní školy v souladu s § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s příslušnými ustanoveními školského zákona.

Aktuální stav školy

Zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Pustá Polom, příspěvkové organizace (dále „škola“) je Obec Pustá Polom. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Sledovaná instituce sdružuje základní školu s kapacitou 315 žáků, mateřskou školu s kapacitou 110 dětí, školní družinu s kapacitou 60 žáků, školní jídelnu a školní jídelnu – výdejnu. Úplná základní škola měla ke dni inspekce dvanáct tříd (jedna třída v 1. – 5. a 9. ročníku, dvě paralelní třídy v 6. – 8. ročníku). Navštěvovalo ji celkem 266 žáků, z nichž 146 dojíždělo ze sedmi okolních obcí. Naplněnost školy činila 84 % z celkové kapacity. V porovnání se školními roky 2010/2011 (275 žáků) a 2011/2012 (268 žáků) dochází k mírnému poklesu.

Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“ (dále „ŠVP“).

Základní škola je umístěna ve dvou budovách. V hlavním areálu (Opavská 39) se nachází deset kmenových učeben, jedna volná učebna pro dělenou výuku, počítačová učebna, školní dílna, cvičná kuchyně a tělocvična. Ve druhé budově (Slezská 405) jsou umístěny dvě kmenové třídy (1. a 2. ročník), školní družina, školní jídelna a mateřská škola. Část tohoto objektu má pronajatou pro svou činnost ZUŠ Vladislava Vančury Háj ve Slezsku. K venkovním pohybovým aktivitám využívá škola obecní multifunkční hřiště, okolní volné plochy a vzdálenější hřiště místního fotbalového klubu.

V letošním školním roce zajišťuje vzdělávání celkem sedmnáct pedagogických pracovníků. Pro pracovněprávní účely všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. V odůvodněných případech někteří vyučující vykonávají část přímé pedagogické činnosti na jiném stupni než tom, pro který mají požadované vzdělání. Složení pedagogického sboru, velmi dobrá úroveň odborné kvalifikovanosti a praktické zkušenosti vyučujících vytváří optimální předpoklady pro naplňování realizovaného vzdělávacího programu.

Od poslední inspekce (duben 2009) proběhla rekonstrukce kuchyně, byla vybudována nová plynová kotelna a opraveno podkroví budovy na Opavské ulici. Do sborovny a místností školní družiny byl pořízen nový nábytek, průběžně docházelo k obnově učebních pomůcek. Za hlavní budovou vzniklo atrium využívané pro pobyt žáků o přestávkách a venkovní výuku. Zprovozněním doskočiště se rozšířily možnosti pro nácvik atletiky, nové vybavení získalo také dětské hřiště u mateřské školy. V oblasti vzdělávání se škola zaměřila na inovativní metody výuky čtení a matematiky, častější využívání informačních technologií a systematické rozšiřování portfolia digitálních učebních materiálů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Informace o vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání poskytuje škola prostřednictvím webových stránek, propagačních letáků a článků v místním nebo regionálním tisku. Příležitostně vychází školní časopis „Kokrháč“. Součástí prezentace života školy je pořádání besídek, sportovních soutěží a školní akademie. Většinu kulturně společenských akcí doplňují vystoupení školního pěveckého sboru „NOTA“. Každoročně probíhá den otevřených dveří. Pravidelná je spolupráce s okolními malotřídními školami, z nichž přicházejí žáci do šestého ročníku. Velká pozornost je věnována také dětem ze spádových mateřských škol, které se zúčastňují společných programů zaměřených na usnadnění přechodu k základnímu vzdělávání. Před zápisem se uskutečňují informativní

schůzky s rodiči. Škola zajišťuje žákům komplexní péči (školní družinu, zájmovou činnost, mimoškolní aktivity, podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami atd.), je zapojena do projektů „Ovoce do škol“ a „Školní mléko“. Ke vzdělávání přijímá všechny děti splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny. Ve zdůvodněných případech ředitel povoluje odklady povinné školní docházky.

Škola poskytuje odpovídající vzdělávání žákům podle jejich schopností. Učitelé identifikují žáky s rizikem neúspěchu, kterým je následně doporučeno vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně nebo speciálně pedagogickém centru, kde jsou diagnostikovány jejich speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“). Veškerou dokumentaci k výše uvedeným žákům zodpovědně vede a pravidelně aktualizuje výchovná poradkyně. K termínu inspekce škola evidovala celkem 14 individuálně integrovaných žáků, kteří měli na základě doporučení poradenského zařízení vypracované individuální vzdělávací plány. Dalších 9 žáků bylo ve výuce zohledňováno. Vyučující jsou informováni o doporučených postupech při práci s těmito žáky, průběžně sledují jejich úspěšnost při vzdělávání a využívají možnost spolupráce se specializovanými pracovníky. Celkem šest učitelek prošlo školením pro dyslektické asistentky, v současné době tři z nich zajišťují pro žáky se SVP pravidelnou reedukační péči. Žáky sociálně znevýhodněné či mimořádně nadané škola nevykazuje. Talentovaní žáci jsou připravováni k reprezentaci školy v soutěžích a olympiádách.

Prevence rizikového chování žáků probíhá soustavně a promyšleným způsobem, vychází ze zpracované dokumentace, opírá se o součinnost pedagogů a důslednou realizaci v praxi. Případné výchovné problémy nejsou tolerovány, jsou řešeny třídními učiteli bezodkladně, včetně včasného informování zákonných zástupců a spolupráce s nimi. Závažnějšími přestupky se zabývá školní metodička prevence a členové vedení školy. V loňském školním roce bylo uděleno 71 pochval třídního učitele nebo ředitele školy, 113 kázeňských opatření a 4 snížené stupně z chování. V rámci nespecifické prevence předcházení rizikovému chování žáků je dostupná nabídka činností pro volný čas, zaměřená zejména na sportovní oblast.

Příznivé klima je podporováno vzájemnou tolerancí mezi žáky a dospělými a spoluúčastí žáků při péči o prostředí školy. Ke stmelení nových kolektivů v šestém ročníku pomáhají adaptační kurzy realizované v úvodu školního roku. Kroky k podpoře rozvoje sociální gramotnosti jsou účinné a koncepční.

Škola pracuje podle výše uvedeného školního vzdělávacího programu. Jeho hlavním cílem je poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti žáka. Očekávané výstupy zpracované pro konkrétní předměty vyučované v jednotlivých ročnících jsou reálné a umožňují učitelům vhodně přizpůsobovat učivo podle zájmů žáků. Učební plány jsou dodržovány, disponibilní časová dotace posiluje na prvním stupni výuku českého jazyka (o 5 hodin), dále matematiky (4) a tělesné výchovy (2). Zbývajících 3 hodiny jsou věnovány doplňujícím vzdělávacím předmětům (výtvarné činnosti a anglický jazyk), které si žáci volí podle svého zájmu v 1. – 3. ročníku. Na druhém stupni jsou disponibilní hodiny využity rovnoměrně ve všech vzdělávacích oblastech. Nabídku vzdělávacích aktivit rozšiřuje spolupráce s externími organizacemi. Policie ČR a Hasičský záchranný sbor Opava se zaměřují na preventivní tematiku a chování v mimořádných situacích, místní sportovní kluby se podílejí na podpoře tělesné výchovy. V průběhu roku se žáci zúčastňují výchovných koncertů ZUŠ Háj ve Slezsku, představení ostravských či opavských divadel a vzdělávacích programů v Knihovně Petra Bezruče nebo Slezském zemském muzeu v Opavě.

Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků prostřednictvím zadávání vlastních písemných prací ze všech klíčových předmětů. Škola rovněž využívá externí evaluační nástroje, včetně generálních zkoušek plošného testování žáků 5. a 9. ročníků. Zpětnou vazbu získává také z výsledků mezitřídních a školních soutěží, olympiád nebo sledováním úspěšnosti v přijímacím řízení na střední školy. Zjištěné informace a závěry ze všech typů hodnocení ovlivňují další řízení vzdělávacího procesu.

Ve sledované výuce se žáci projevovali aktivně. Byli vedeni k samostatné práci i činnostem ve skupinách, komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku a dostávali prostor k sebehodnocení. Učitelé volili odpovídající formy práce, střídali činnosti, navazovali na znalosti žáků z předcházejících hodin, rozvíjeli jejich logické myšlení a schopnost pracovat s informacemi. Příkladným způsobem systematicky a účelně využívali prostředky ICT, především interaktivní tabule. Dílčí pokroky žáků podporovali kladným hodnocením a účinnou motivací. Žákům se SVP věnovali zvýšenou pozornost formou individuálního přístupu a diferenciací učiva. Ve třídách panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola pracuje podle ŠVP, který odpovídá oboru vzdělávání zapsanému v rejstříku škol a školských zařízení. Je zpracován promyšleně v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních prostředků. Zachovává požadovanou strukturu a je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Škola průběžně provádí vyhodnocování výuky podle ŠVP v jednotlivých ročnících, identifikuje jeho silné a slabé stránky a přijímá případná potřebná opatření v rámci jeho pravidelné aktualizace. Reaguje rovněž na zavedení nových vzdělávacích oblastí vyhlášených MŠMT. Školní vzdělávací program zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Vedení povinné dokumentace, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Školní řád, jehož součástí jsou i pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, je v souladu s požadavky příslušných právních předpisů a zveřejněn na přístupném místě ve škole. Zaměstnanci a žáci školy s ním byli prokazatelně seznámeni, zákonní zástupci byli o jeho aktuálním vydání a obsahu informováni prostřednictvím žákovských knížek a webových stránek. Činnost školy je v této oblasti funkční, je pravidelně analyzována a jsou přijímána adekvátní opatření.

Ředitel školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Umožňuje školské radě přístup k potřebným informacím a dokumentům školy. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které je orientováno na potřeby školy vycházející z dlouhodobé strategie jejího rozvoje a respektuje také individuální požadavky vyučujících. V uplynulém období bylo zaměřeno na jazykové vzdělávání, práci s ICT, prevenci rizikového chování a inovativní formy výuky.

Řídící a kontrolní pravomoci deleguje ředitel i na nižší články řízení. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování v rámci předmětových komisí. Vnitřní informační systém tvoří pravidelné pracovní porady, nástěnka ve sborovně, emailové schránky, intranet a denní osobní kontakt zaměstnanců. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. Kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti. Komunikace s rodiči je vedena efektivně. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, zápisů v žákovských knížkách a při individuálních konzultacích.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školních vzdělávacích programů byly sledovány na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za období let 2010 až 2012. Škola v hodnoceném období hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy (průměrně 78 % z celkových neinvestičních výdajů v hlavní činnosti), příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele (průměrně 9 % z celkových neinvestičních výdajů v hlavní činnosti), dotacemi okolních obcí na částečnou úhradu provozních výdajů, prostředky z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) a ostatními zdroji (stravné, úplata za vzdělávání v MŠ, čerpání peněžních fondů aj.). Finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání byly využity především na platy a související zákonné odvody, ostatní osobní náklady, učební pomůcky, učebnice, základní školní potřeby a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Uvedené výdaje byly částečně dofinancovány z příspěvků zřizovatele přidělených na provoz prostředků z ESF.

Z rozvojových programů vyhlášených MŠMT škola v roce 2010 a 2011 obdržela účelové prostředky na školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání a financování asistenta pedagoga pro žáka se zdravotním postižením a v roce 2011 na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Škola se od roku 2011 zapojila do dotačního programu „EU peníze školám“ spolufinancovaného z ESF a získala prostředky na projekt „Učíme se pro život“. Z dotace bylo financováno vzdělávání pedagogických pracovníků, materiální a programové vybavení učeben, administrace projektu a odměny za zpracování digitálních učebních materiálů. Předpokládané ukončení projektu je plánováno na prosinec 2013.

Budovy jsou ve vlastnictví zřizovatele a škola je má svěřeny do výpůjčky. Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provoz v dostačující míře. Ze svých zdrojů a z dotací financoval vybudování plynové kotelny a opravy střechy, podkroví, podlah, zavedení přívodu pitné vody a úpravu topného systému.

Z příspěvků zřizovatele přidělených na provoz škola mimo jiné hradila běžné opravy a údržbu. Ze svého investičního fondu a z dotace zřizovatele na investice zakoupila vybavení školní jídelny. Škola vhodně využívala možnosti doplňkové činnosti (cizí strážníci) a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti. Finanční dary získané ve sledovaných letech byly využity na nákup učebních pomůcek, úhradu provozních výdajů a financování akcí pro děti a žáky.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělání.

Škola dosahuje požadovaných výstupů podle realizovaného školního vzdělávacího programu. Současně je realizovaná inovace obsahu, metod a forem práce se zaměřením na podporu individuálního rozvoje osobnosti žáka a osvojování si klíčových kompetencí. Na příkladné úrovni je účelný způsob využívání prostředků ICT ve výuce a portfolio digitálních učebních materiálů.

V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje stanovená pravidla, pravidelně sleduje a vyhodnocuje celkovou úspěšnost žáků.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně rizikového chování žáků a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Pustá Polom, schválená zastupitelstvem obce usnesením č. 5/II/19, ze dne 15. 6. 2009, s účinností od 1. 7. 2009, včetně dodatku č. 1
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č.j. 7 491/2011-25, ze dne 4. 4. 2011, s účinností od 4. 4. 2011
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“, platný od 1. 9. 2007
4. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2007
5. Jmenování do funkce ředitele Základní školy v Pusté Polomi, okres Opava č.j. 51/2/353/02-star., ze dne 23. 7. 2002, s účinností od 1. 8. 2002
6. Potvrzení ve funkci ředitele Základní školy a Mateřské školy Pustá Polom, příspěvkové organizace, ze dne 1. 12. 2006
7. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2010
8. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2011 a 2012
9. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2010, 2011 a 2012
10. Plán práce – rozvoj školy 2011 – 2014, ze dne 25. 9. 2011
11. Plán práce, školní rok 2012/2013
12. Měsíční plány práce, od září 2011, k termínu inspekce

13. Organizační řád, ze dne 8. 1. 2007
14. Řády odborných učeben
15. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2012/2013
16. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012
17. Zápisy z jednání školské rady, od 30. 8. 2010, k termínu inspekce
18. Zápisy z jednání pedagogické rady, od 9. 3. 2009, k termínu inspekce
19. Školní řád, platný od 1. 2. 2013
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013
21. Školní preventivní strategie pro období 2012 – 2016, ZŠ Pustá Polom, ze dne 1. 9. 2012, s účinností od 1. 9. 2012
22. Kniha úrazů, vedená od 1. 9. 2004
23. Rozvrh hodin podle tříd, platný ve školním roce 2012/2013
24. Rozvrh hodin podle učitelů, platný ve školním roce 2012/2013
25. Třídní výkazy všech tříd, vedené ve školním roce 2012/2013
26. Třídní knihy všech tříd, vedené ve školním roce 2012/2013
27. Katalogové listy všech žáků, vedené ve školním roce 2012/2013
28. Dokumentace žáků se SVP, vedená ve školním roce 2012/2013
29. Účetní závěrka sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2010, 2011 a 2012
30. Tabulka č. 1 – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2010, 2011 a 2012
31. Plnění nákladů a výnosů za rok 2010, 2011 a 2012
32. Rozbor hospodaření podle zdrojů za rok 2010, 2011 a 2012
33. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Změna ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání a další účelové neinvestiční prostředky na rok 2010, 2011 a 2012
34. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 – Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2010, 2011 a 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 3. června 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ledabylová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pusté Polomi dne 13. června 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Vlastimil Hrádek, ředitel školy

Hrádek v. r.

Připomínky ředitele školy

28. 6. 2013

Připomínky nebyly podány.